

այսըլմանտարագ, հարպ վաղա-
ւարընը պիտէր պիտէր կէօգաէն կէ-
շերիւոր իտի. Սէտան չէհըր Ալէ-
մանարըն էլինէ կէշտիկի վազթ
իւշիւնէն նաքօլէօն իւէ սեպտ. Չտէ
գօնուշտու. Պիգմարգ պու կէօ
րիւշտէն թէսլմ վէ թէսէլլիւմ
շարթլարընը միւզաքէրէ իթտիք-
տէ, հէման Ալգաւ-Լօրէնին թէս
իմի շարթընը օրթանա սիւրմիւշ,
վէ ուզուէ միւտտէթտէն պէրու
պու ֆիքրի նիւէթիւնէ գօշմուշ օլ-
տուղուէն իսպաթ իթմիշ տիր.

Մուհարէպէ էանսարնտա տահա
գիտատէ վէլվէլէյի մուծիպ օյան
պիր միւլապթ տա, Բարիկ չէհ
ըր մուհարէպէ արթընտա իքէն,
Ֆրանսա մուրախլատար Մ. Ժիւլ
Ֆալլը իւէ Ֆէռիէր մէվգընտա
վուզու պուլմուշ տուր. Պիգմարգ
աէքիկ կիւն սաթհի միւզաքէրէ
լէրլէ վազթ կէշտիկի տէն սօնրա
նիհանէթ ժիւլ Ֆալլըն միւտա-
ֆէանը միլլինէ հիւքիւմէթիւնին
մէշու մէպուսու օլտուղուէն թաս-
տիգ իթմիշ տիր. Միւզաքէրաթա
կիրիշտիկի գէման միւտտախլաթը-
նը տիւշման մէպուսարընա պիւ
տիրտիկի հալտէ եալընը պիր միւ-
թարէթ տգտը իշիւն պիր չօգ-
աղըր թէքիլիէրտէ պուլուշմուշ,
վէ Ֆրանսանըն մէյուսանէ պիր
մուհարէպէնէ կիրիշտիկի էսպա-
պընը հաղըրաթմը տըր. Պու միւ-
նասիպէթլէ մահուտ գալտէի է-
ռասիւնէի, եանի գալտ վէթլէ հաղ-
տան իւսթիւն տիր. տարպը մէ-
սէլլին օրթանա սիւրտիւկիւ րի-
վանէթ օլուշտուէր.

Բարիկ մուհարէպէն տէվաթ
իթտիկի միւտտէթմէ րընտ տը
Պիգմարգ Ֆրանսանը մէյուս պր-
րապմազ վէ պիր մուհարէպէնէ
մէպուր իթմէք իշիւն էյաէն կէ-
լէնի եալընը տըր. Բարիկ տէ մու-
գիւմ էնէպիլիէրին չէհիւտէն չըգ-
մասը իշիւն հէր նէ գատար Բա-
րիկտէքի սէֆիլլէր միւրաճաթ
տա պուլուշմուշտու իսէ տէ, Պիգ-
մարգ պուշտա սալա գուլապ սա-
մալը տըր.

Ֆաղաթ մուհարէպէ էանսարն-
տա Պիգմարգըն իսթմաթ վար-
տըրտըրը էն մուհիւմ վէ միւշթիլ
մէսէլլէ վէքսալլտա Բրուսիա գը-
րալընա Ալէմանիա իմէքաթթըրը-
ղը թմանըն կէշտիկի վէ ճէ.
նուպի Ալէմանիա տա քեանի հիւ-
քիւմէթլէրին գաթիէն չըմալի Ա-
լէմանիա հիւքիւմէթլէրին պիր-
լէշտիլլէրին վէ Պալիէրալա պա-
ղը իթթիւտաթ վէրիւմէքլէ պէ-
րապէր հէլլէթը ումուսիէնէ իտ
խալի օլմուշ տուր. Բաճ թաղըն-
մա րէսիւ Պալիէրա գրալը Իքիւն
ճի Լուիւնին թէքիլի իւզըրիւնէ
վուզու պուլմուշ տուր.

Թաճ թաղընմա րէսիւնտէն սօն-
րա պաշ վէթիլ պիր միւթարէքէ
աղար իշիւն Ժիւլ Ֆալլը իւէ թէք
ըսր միւզաքէրաթա պաշլաթը տըր.
Տէրմիւտն իթտիկի շարթլար հա-
գիգաթէն Ֆրանսանը աճընաթ
պիր հալտէ պրաղմը իտի. Պու
էանտա Ֆրանսա մէքիլի միլլինի
գաղընը իւզալըն սօն տէրէճէսի
ատա իտիլէն պիր հալ իշիւնէ ին-
թիլապ օլուշտալիւմ, վէ միւթա-
րէքէ միւտտէթի պիր աղ ուզա-
տըլտըտան սօնրա, նիհանէթ Մ.
Թիէր իւէ Մ. Պիգմարգ արաթընտա
վէքսալլտա մուզ տուտէմաթը սուր

հիւէ իմզալանթը տըր. Ահմադ-
նին աճընաթ մալիւմ օլտուղու-
նիհէթլէ, պու պապտէ ուզու-
նէօգէ իւզում եօգ տուր. Պու
մուզ տուտէմաթը սուլհիւնէ մալիւ
10տա Ֆրանսի ֆիթթա թէքիւ օ-
լուշտաթա, Ալէմանիա նաքօլա Մ.
տըր Պիգմարգ, վէ Ֆրանսա նաքօլա
Մ. Ժիւլ Ֆալլը թաղաթընտան իմ-
զալանթը տըր. Պիգմարգ պու պէօ-
յիւք մուզաթֆապը իւէթտէն սօն-
րա՝ րընտիւք բալէսիւնի իհրապ
իթմիշ, վէ թաղմիւնաթիւն իւք թաղ-
սիթիլտէ պէօնիւք միւքեաթաթա
նալ օլմուշ տուր.

Բրէնտ տըր Պիգմարգ պէօնիւք
պիր պէլանը պաշլընտան տէք իթ-
տիւքտէն սօնրա, 1872 սէնէսիւնտէ
գուհուր իտէն տալիլի միւնաթա-
աթը տիրիւնէ իւէ ուզալմաթա
պալապը, Պիգմարգ պու մէսէլլ-
լէրտէ իւք հարաթէթի ճիլվիլլէ-
րին Ալէմանիա մէսէլլէթիւնտէն
թարտը օլմուշ տուր. Պու միւնա-
գաթաթ քիւլլիթիւքաթաթ նաքօլ-
լա մաարուք տուր. 1872տէ կէ-
րէք պու ճիլվիլլէր կիւրիւլլիւ-
սիւնտէն, կէրէք Մէքիլլը Ալանա
պաղը աղա թալլին օլուշտալըն
տան տալլը իմէքաթթըրտէն պիր
աղ հիւնի թէվէճէրիւնի զալա
իթմիշ օլտուղուէն հիւս իտէն
Պիգմարգ՝ աճալը րըհիւնէսիւնի
պէհանէ իտէրէք իթթիւք իթմիշ,
վէ եէրիւնէ ժէնէքալ տը Բօն կէշ-
միլ տիր. Ֆաղաթ րընտ Պիգմարգ
ալըն սէնէնիւնի ույեմաթը ալընտա
թէքաթ իտաթէ պաշլընա կէշմիշ
տիր. իշին իտաթէսիւնի էլէ ալըր
ալմազ, հէլլէթը րուհպան հաղ-
ղընտաթի մուհարէպէսիւնէ էսիլի-
րիւնտէն տահա շիտտէթլէ տէվաթ
իթմիշ տիր.

(Տէվաթ)

Ալէմանիի կիւրիւնէճէք մէգա-
լէլլէր Մալիկ կաղթաթընտա օ-
գուշտուղուշտան, տէրծի միւնա-
սիպ կէօրիւմիւշ տիր.

ՍԻՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆԸ

Մտիկ ըրէք ինծի դուք ամէնք.
նիդ որ այս անցաւոր աշխարհին
կեանքի պալաթին մէջ գտաղ
գալթիւնէր ունեցած էք, դուք
որ գիշեր ցորեկ՝ երջանկութիւն,
երջանկութիւն կրկնեմք՝ անսիրտ
պատրանքը միայն կը գտնէք և
անոր դառնութիւնը կուլաք. Ա-
նալիկալ մը ձեզի սիրուելիկ, այն-
պէս չէ՞, որովհետեւ պիտի ըսեմ
ձեզի թէ ո՞ր է երջանկութիւնը.
Ես անոր քովէն կուգամ, անոր
բնագաւառնիւնէն կը դառնամ, մը
տիկ ըրէք ինծի.

«Թէ ի՞նչպէս եղաւ իրաւ որ ա-
ղէկ մը չեմ գիտեր, սա չափը մի-
այն գիտեմ որ մէկէն ի մէկ ա-
նոյ թմուրութիւն մը զգացի ու
նիւթին ծանրութենէն բաժնուե-
ցայ. եւ ահա անկանխելիութեամբ շարք
մը յերկինս եւ Երկիրս նոր, Օ-
գը պալաթաւ է, երկինքը վճիռա-
րիւնը, ցորեկ չիկալ հոս ոչ ժամ
ոչ ալ ժամացոյց. Երծաղներ կը
թռչին օդին մէջ, ժպիտներ կը ցո-
լան ամեծութիւնը, բոլոր հոգիները
գիւնդ են, այս երկիրն վարդերը
փուշ չունին, փուշերն ալ վարդ
չունին. Աղաւթներ, բուսեր չիկան
հոս, բոլոր թռչուններն ալ պղը-
պուլ են որոնք անուշ, մեղանուշ
կը գեղգեղեն ամանց վանդակն.

ըով կամ կեղծանուններով ժպտե-
լու պէտքը զգալու.

Տունները ամբողջ դափնեղարդ-
սեմերուն տոջեւ տնկուած ունին
Մալիսի Մառաթ, Բնակիչները քաղա-
ծաղկազարդ, ուրախ գուարթ նըս-
տեր Մալիկ կը կարգան. — Պէտք
է գիտնալ թէ Մալիկը հոս ամէ-
նօրեայ է.

Հոս սալօն չիկայ, բայց Լօյս կալ
սալօնէն վար իջած սալային. Օրա-
թերթերը հոս շատ պզտիկ են և
կը ծախուին իւրաքանչիւրը փա-
րայր մը, որովհետեւ այս աշխար-
հին մէջ արտաքին լուրեր Աղգա-
յին քրօնիկ և ծառայողներ չի-
կան չիկան, զէ՛թ Դարակէօգեան
կտակ և Հիւանդանոցի խնդիր ալ
չիկայ.

Այրերը անգործութենէ ոմանք
նիհարցած, բարկացած, ուրիշնը
գիւրցած, կորցած, անհոգ անհոգ
կը յօրանջեն, որովհետեւ հոս ոչ
չարշը կայ ոչ ալ պէգէստէն, վա-
ղուանը մտածելու հոգ չիկայ. է-
րիկ կիկան կուրա ալ չիկայ, քանի
որ Դատաստանական Խորհուրդ-
չիկայ. կիւնքը բարակ յղարշներ հա-
ղած՝ թիթեռնիթներու պէս, հոս
հոն կ'ստատեն գուարթաթիւն,
նախնաճ, բարաստնք չիկայ հոս,
որովհետեւ ամէն ալ հարուստ,
ամէն ալ գեղեցիկ են, չափաւոր,
ֆիթմանի կուր բնաւ, որովհետեւ
մօտա չիկայ.

Կե՛ր, ա՛րք և ուրախ լըր, ետքը
մաածել չիկայ, որովհետեւ եթէ
քիչ մը նեղուիս, երկաթուղիի վի-
ճակահանութիւնը պատրաստ է,
որուն առաջին պարգեւը ապահո-
վապէս կը չահիս, եթէ մասնա-
ցիւր բարեյօժարութիւնը ունե-
ւաս.

Հացին օխան 20 փարա, միւր՝ 2
ղրլ, բնշարեղէնները և պտուղ-
ները գրեթէ ձրի են, սակայն ա-
նոնց վրայ նալաղը ո՞վ է. Ալէն
մարդ ինքիւքը բանաստեղծու-
թեան տուած է. վեց տարեկան
պէպէները ստանաւոր կը գրեն
քան տարեկաններն ալ գացէք տէ
հասկցէք, միայն թէ այս տեղի
բանաստեղծները ոչ լաց ունին, ոչ
ալ արցունք, որովհետեւ հոս սի-
րածը սիրածին կուտան և մարդ
իւր սիրականը գտնելու գտուա-
րութիւն չունի.

Այս աշխարհին մէջ գտաղգներն
են բօխչիները և դեղադործները,
որովհետեւ հոս ոչ հիւանդացող
կայ, ոչ ալ մեռնող. Մասնկութեանց
չարքին մէջ ամէն օր անոնց ա-
նունները միայն կը տեսնուին,
Փունջը այս աշխարհին մէջ՝ գիր մը
պահապող այս կարգի հրատարա-
կութիւններով միայն կը պաղի. Հա՛
մաղայ. Տէր պապանքն ալ, ա-
նոնց հալը ալ սի հարցնէք, ոչ մե-
ռել կալ, ոչ ալ վնասը և իլլը-
րումն ամէն չարեաթիւ եկեղեցիներ
ուրն մէջէն թաղալն ալ վերցը-
ւած է.

Աւետարներ չհրատարակուիլը հոս,
որովհետեւ չեղանք խօսքին և հո-
գիւնքուն վերկութեան վրայ մը-
տածող չիկայ. Մէճմուտի Աղպար
բնաւ, որովհետեւ ինչ օրը գալթը
և Ս. Յակոբ խալթաթանէսիւնի պէս
մէսէլլէներ չիկան հոս.

Հոս ժողովները լիսօք կուրհմ
խօսքը քուկիւ էսի պէս ձեւակեր
պութիւններով սիրտ հատցնելով
ժամականութիւնը ըրած չունին,

ասոք լիկ միլի իրենց գործին
կը նալին.

Ուրիշ բարեաղղութիւն մըն ալ.
Չէք րուր թէ հոս մեր Աղգ. վար-
ժարանները վերջապէս բարեկար-
գ ուած են և վալլուն ճակատա-
գիւրներ ունին, որովհետեւ հոս ա-
մէն կանուլ ելլող կրթական գոր-
ծին չի խառնուիր և թաղական ա-
ղանդը օրը օրին վարժապետնե-
րուն ամսականները կուտան միշտ
խառնուն.

Հոս ամէն մարդ լրագիր կը կար-
գայ, անանկ բաժանորդագրու-
թիւն, պայմանաժամ չիկայ, միշտ
կանխիկ է. Ուրիշ լրագիրը կար-
գալու չիթախճութիւնը հոս քը-
րէպան յանցանք է. Անոր հալար
մեր թերթերն ալ մեծաւ մասով
պաշարագարդ են և խմբագիր-
ները վարսովին կուշտ հաց կու-
տեն.

Մատախօսութիւն, աւելորդա-
բանութիւն, մեծ աղալութիւն,
պզտիկ աղալութիւն ըսուած թա-
նէր չի կան հոս. Մարդ մարդու
միտքը զը հասկնայ վարկենապէս.
Ի՞նչ աղուոր կիւնք, այնպէս չէ
այնիւ ընթերցողներս, վարկենան
մը թիւեւ ուզէք աղը կեանքը
ապրիլ.

Է՛, սպասեցէք որ իրիկուն ըլ-
լայ.

—Երազ մըն էր որ պատմեցի
ձեզ, երազէն երազիլէն աղուոր
ի՞նչ բան կայ, պայմանաւ որ մարդ
խղճին վրայ բեռ չունենայ.

Պուք ալ ասանք երազներ տե՛
սած ունի՞ք.

Պոն սուաւ, մօնջըր, էֆէնտիմ
ինչպէս էք, ի՞նչ խալաթաւ.

—Մալալա, միւսիւ Ալիք, պէ-
նի շալըրթարընը, քէնտիմի Ալտա-
րալտա սանտըմ.

—Մօն տիւն, էֆէնտիմ իսթէր-
սիլիք քի պիր իսանտան սէօլլէ-
յիմ, պու օլաթազ, ամուտ րընօր-
ըմա տօգանըր, իշիւն նէ տէր,
զալալը պիր իսանտան զիտաթէ
պիլմէթը, արթթօ գալթթօ, քա-
լ թալալէս, վուղալէ գօմքրի մօն
չէք ամի.

—Ծանրմ էյի ամա, գարըն-
ըրդաթի նէ իսանտան ճէվապ
վիլլէճէվիլլի շալըրթար.

—Պէյիս եօք, նօ ֆալիլլէթօ,
տէնպիլաթէ, հանլըն գօլալընը
զալ կէլլիլլէ օ իսանտան.

—Էյի ամա մօնջըր, թիլլիւնիւ
պէնտէն, խաթթընը պապանտան
նէ անանաթ միդ պու տէօրթ լի-
սանտան.

ԹԵՊՏԻԼԻ ՄԵՐԵՆ

Շէհրօթիկ էնալիի քրեամընճա
հալապաթը վէ պիլլիւմէ էրաղը
տալիլլիւնէ վէ խարիճիւնէն քեա-
ֆէն էմաղը նիտալլէնին թէտա-
վիլլիւնէ մէհարէթի թամմէսի միւ-
սէլլէմ օյան վէ խալիլ գէմանտէն
պէրու Պալլէ Դաթուստիւտա Իքի
Դաթուստ էճգախանէնէ միւտա-
վիմ ձուլուտան Տօղթ. Ռաֆաէլ-
եան էֆ. պու քէրէ թէտալիլլա-
նէսիի Դալալաթա Մէօրքիւ պա-
շընպա Խալիլ բաշա ոօգաղընտա
Անտօն Դօլլիւտան էֆիւնի 11 Դօմէ-
րօլու էճգախանէսիւնէ նաղլ իլլէ
քէմաթի իւստաղը հէր կիւն տա-
աթ Յաման 10 ա գատար միւրա-
ճաթ իքէն խաթէկեանը քէմալը
տիդգաթ վէ հաղապաթլա մուտ-
գէնէ վէ թէտալիլ իթմէքտէ տիր.